

Zadatak 1.

Preduzeće je u tekućoj godini proizvelo i realizovalo 10.000 jedinica proizvoda. Prodajna cena jedinice proizvoda je iznosila 200 dinara. Troškovi ličnih dohodaka po jedinici proizvoda su iznosili 30 dinara, a troškovi materijala 50. Fiksni troškovi amortizacije iznosili su 500.000 dinara, dok su fiksni troškovi poreza, doprinosa i ugovornih obaveza iznosili 300.000. Prosečno angažovana ukupna poslovna sredstva su iznosila 3.000.000 i pribavljena su iz sledećih izvora:

Dugoročni krediti (kamatna stopa 12%)	700.000
Kratkoročni krediti (kamatna stopa 8%)	200.000
Dobavljači	100.000
Sopstveni izvori	2.000.000

- Sastaviti bilans uspeha po sistemu obračuna po varijabilnim troškovima
- Izračunati prelomnu tačku rentabilnosti i nacrtati grafikon rentabilnosti
- Objasniti dobijene rezultate, pretpostavljajući povećanje obima proizvodnje i prodaje za 10%.

a)	Prihod od realizacije (proizvoda, usluga ili robe)
	(-) Varijabilni troškovi

	Marginalna dobit
	(-) Fiksni troškovi

	Poslovna dobit
	(-) Kamate
	-----
	dobit pre oporezivanja
	(-) Porezi i zakonske obaveze

	Neto dobit (profit)

ŠEMATSKI PRIKAZ
BILANSA USPEHA

U konkretnom primeru bilans uspeha po sistemu obračuna po varijabilnim troškovima bio bi:

Prihod od realizacije (10.000 x 200)	2.000.000
(-) VT (plate: 10.000 x 30)	300.000
(materijal: 10.000 x 50)	500.000
Marginalna dobit	1.200.000
(-) FT (amortizacija)	500.000
Poslovna dobit	700.000
(-) Kamate (DK: 700.000 x 0.12)	84.000
(KK: 200.000 x 0.08)	16.000
Dobit pre oporezivanja	600.000
(-) Porez i zakonske obaveze:	300.000
Neto dobit	300.000

b) **Prelomna tačka rentabilnosti (PTR)** je obim prodaje koji preduzeće treba da ostvari da ne bi više poslovalo sa gubitkom odnosno da nakon te tačke počne da ostvaruje profit.

$$PTR = \frac{FT}{1 - \frac{VT}{\text{Prihod od realiz.}}}$$

Konkretno u našem primeru to je:

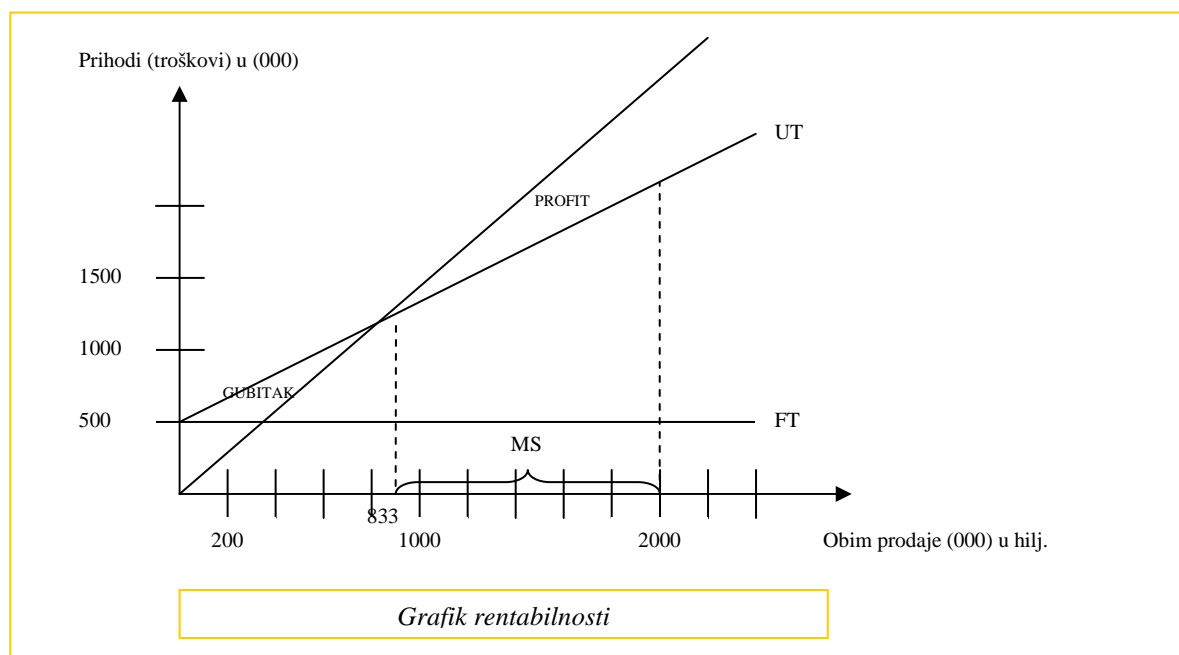
$$PTR = \frac{500.000}{1 - \frac{800.000}{2.000.000}} = \frac{500.000}{1 - 0,4} = 833.333 \text{ dinara.}$$

Marža sigurnosti

$$MS = \left[1 - \frac{\text{obim prodaje od PTR}}{\text{ukupan obim prodaje}}\right] \cdot 100\%$$

$$MS = \left[1 - \frac{833.333}{2.000.000}\right] \cdot 100\% = [1 - 0,42] \cdot 100\% = 58\%$$

otpornost preduzeća na promenu u tražnji.

c)

Prihod od realizacije	2.200.000
(-) Varijabilni troškovi	880.000
Marginalna dobit	1.320.000
(-) Fiksni troškovi	500.000
Poslovna dobit	820.000
(-) Kamate	100.000
Dobit pre oporezivanja	720.000
(-) Porez i zakonske obaveze	300.000
Neto dobit	420.000

Ukoliko dođe do povećanja obima proizvodnje i prodaje za 10% profit će se povećati za 40%.